

Inleiding

Ton Vink

Dit vierde nummer van de achtendertigste jaargang van *Filosofie & Praktijk* heeft twee thema's tot onderwerp: 'Human enhancement' en 'Dieren in ons midden'.

Op 3 november 2017 organiseerde de *Vereniging van Ethici in Nederland* haar vijfde ethische toekomstverkenning te Utrecht, met als thema 'human enhancement, 'mens-verbetering'. Het eerste thema van dit nummer van F&P bevat een aantal bijdragen ontleend aan die toekomstverkenning. Het themadeel opent met een Ten Geleide door Patrick Delaere, "Ben ik te min?", daarna volgen de bijdragen van René ten Bos ("Pliocene wanhoop: van hominatie naar hominescentie"), Maartje Schermer ("Reflecties op twintig jaar enhancement debat"), Han Somsen ("Mens en Schepping in het Antropoceen") en Erik Borgman ("Naar een laverende ethiek"), waarna Rob van Gerwen met zijn bijdrage "Fast forward vervreemding. Ons schuivend wereldbeeld", dit thema afsluit: "Ik geloof dat we ons betere ik in onszelf moeten vinden, wil dat 'betere ik' consistent, coherent en authentiek zijn—en menselijk."

In zijn *Minima Philosophica* "Zwart op snee, Spenglers Ondergang" gaat Ton Vink in op de recente publicatie van de Nederlandse vertaling van Oswald Spenglers *De Ondergang van het Avondland*.

Daarna volgt een tweede thema over Dieren in ons Midden – 'animal enhancement' zou ook kunnen. De concrete aanleiding tot dit thema ligt in de vijfde editie van de *Dag van de Milieufilosofie*, die plaatsvond op 22 april 2017 (Earth Day), in Artis, met als thema 'Dieren in ons midden'. Dit thema wordt gepresenteerd door bijdragen van Bernice Bovenkerk en Jozef Keulartz ("Dieren in ons midden – Een inleiding"), Caspar Janssen ("In de ban van dieren in ons midden") en Jozef Keulartz ("Het einde van de Oostvaardersplassen?").